

Reakcija HSK na sramotne optužbe tiskovnih agencija protiv Manuela Neuera

Pojedine švicarske i francuske novine prenijele su sramotne optužbe europskih tiskovnih agencija protiv Manuela Neuera koji je snimljen kako pjeva hrvatsku pjesmu „Lijepa li si“. Njemački nogometaš nalazio se na odmoru s prijateljima u Hrvatskoj kad je snimljen video. Golman, svjetski prvak, optužen je za skandiranje fašističkih strofa, do te mjere da je jedan [švicarski list](#) objavio članak pod naslovom „Pogrešna nota Manuela Neuera u Hrvatskoj, on pjeva fašističku pjesmu“.

Novinske agencije vjerojatno su pokupile informacije kolega koji se zbog političkih ciljeva zadnjih desetak godina nisu ustručavali manipulirati spomenutom pjesmom. Njihov je cilj širenje slike u svijetu Hrvatske kao „fašističke“ i „retrogradne“, iako je istina suprotna od tih optužbi. Europske novine trebale bi provjeriti svoje izvore kako se ne bi našle u situaciji njemačkog lista *Bild* koji se ispričao nakon prevođenja i razumijevanja teksta pjesme „Lijepa li si“.

Domoljubna pjesma samo govori o ljepoti jadranske obale, Velebita i prirodnom bogatstvu Slavonije. Nju se pjeva u svim prilikama, posebno na športskim događajima, a koriste ga sve hrvatske javne osobe. Tako je bilo i u srpnju 2018. godine, kada je nogometaše u Zagrebu dočekalo više od 500.000

navijača koji su proslavili uspjeh nacionalne reprezentacije.

Prema spomenutom članku u švicarskim novinama, objavljenom 13. srpnja 2020. godine, u „ovoj pjesmi pjevač navodi različite hrvatske regije i aludira na ‘Herceg-Bosnu’, efemernu hrvatsku Republiku Bosnu, koja nikada nije prepoznata na međunarodnoj sceni i koja je ukinuta nakon potpisivanja Daytonskog sporazuma 1995. godine”. Dijelovi ovog članka su netočni i uvredljivi.

Prije svega, treba napomenuti da je Herceg-Bosna tradicionalno i pjesničko ime koje se koristilo za naziv Bosna i Hercegovina. Taj pojam su u povijesti također koristili Bošnjaci (Muslimani) Srbi (pravoslavci). U prosincu 1943. godine, Skender Kulenović, bošnjački pisac i antifašistički partizan, objavio je u jednim sarajevskim novinama tekst koji govori „Herceg-Bosna, srce naše zemlje, srce vjekovima tišteno“. Pjesnik Musa Ćazim Ćatić, kojeg institucije Bosne i Hercegovine definiraju kao Bošnjaka, napisao je poeziju „Herceg-Bosni“, u kojoj stoji: „Herceg-Bosno, majko moja mila/Sliko raja, slavo srca moga!“ Alija Izetbegović, bošnjački lider, uzviknuo je 1990. godine: „Zajedno čuvajmo ovu našu dragu Herceg-Bosnu!“ Husein Ćišić, još jedan bošnjački autor i partizan, napisao je knjigu „Mostar u Herceg-Bosni“, gdje govori o čarima svog grada.

Nadalje, Bosna i Hercegovina je zemlja u kojoj živi 500.000 Hrvata, 300.000 manje nego prije rata. Hrvati su jedan od tri konstitutivna naroda u toj zemlji, uz Bošnjake i Srbe. Prema ustavu, ta tri naroda imaju ista građanska i politička prava. Kao takvi, Hrvati imaju puno pravo iskazivati „svoju ljubav“ za ove krajeve („Herceg-Bosno/srce ponosno“). Međutim, budući da je najmanji od njih troje, s 15% od ukupnog stanovništva, Hrvati u Bosni i Hercegovini su diskriminirani. Na primjer, izborni zakon omogućava Bošnjacima, koji čine 50% stanovništva, da biraju hrvatske političke predstavnike. Iz tog razloga bošnjačke elite odbijaju izmjenu izbornog zakona prema odluci Ustavnog suda iz 2016. godine. Dakle, ako moramo govoriti o fašizmu, moramo se prije svega pozabaviti onima koji zanemaruju institucionalnu autonomiju i onemogućuju Hrvatima Bosne i Hercegovine da budu legitimno predstavljeni na svim političkim razinama.

„Lijepa li si“ može se usporediti s više francuskih pjesama, posebno onim koje evociraju „ljepotu“ tradicionalno frankofonskih područja, poput pjesme „*Ma cabane au Canada*“ („Moja koliba u Kanadi“). Hrvatska pjesma nije militaristička, kao što bi se moglo definirati „*Ils n’auront pas l’Alsace et la Lorraine*“ („Oni neće nikad imati Alsaz i Lorenu“), „*J’irai revoir ma Normandie*“ („Vratit ću se vidjeti svoju Normandiju“). Ona je je još manje postkolonijalna, za razliku od „*La Petite Tonkinoise*“ („Mala Tonkinžaka“) i mnogih drugih koje pjevaju milijuni Francuza. Nijedna novina ne govori o „fašističkim pjesmama“ kad se one sviraju na koncertima i javno pjevaju.

Prema tome, Ivan Rakitić, hrvatski međunarodni nogometaš, koji je rođen u Švicarskoj i odrastao s demokratskim vrijednostima svoje druge zemlje, oglasio se u obranu svog bivšeg suigrača. Vlasnik dvojnog švicarskog i hrvatskog državljanstva, kojeg se uvijek hvali zbog svoje uzornosti na nogometnom terenu i izvan njega, kaže kako je „ovo pjesma draga Hrvatima, jer ona ističe sve ljepote zemlje“. Ovo je ne samo jedini način čitanja „Lijepa li si“ kojeg treba zapamtiti, nego i jedino što je ispravno za ovu pjesmu, koju se smatra drugom hrvatskom državnom himnom.

Vinko Sabljo

Predsjednik Hrvatskog svjetskog kongresa